Region Stockholm

5

Upphandling av IT-stöd för utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

HSN 2019-1606

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Samverkan och stöd
Maria Andersson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-10-04

HSN 2019-1606

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Upphandling av IT-stöd för utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

Ärendebeskrivning
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen föreslår att en upphandling av IT-stöd för utskrivningsprocessen från sluten hälso- och sjukvård genomförs. Upphandlingen föreslås genomföras i samråd med länets kommuner genom Storsthlm. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen föreslår även att interimsavtal ingås med länets kommuner för att reglera samarbetet samt rättigheter och skyldigheter i anslutning till att nytt IT-stöd ska införas.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i seniorvårdsberedningen.

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att upphandla IT-stöd för utskrivningsprocessen från sluten hälso- och sjukvård enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att återkomma till nämnden med förslag till upphandlingsdokument.

3. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att ingå avtal med samtliga kommuner för att reglera rättigheter och skyldigheter i anslutning till att nytt IT-stöd ska införs.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Den 1 januari 2018 trädde lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård i kraft. Lagens syfte är att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för enskilda som efter utskrivning från sluten hälso- och sjukvård behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den regionfinansierade öppna vården. Enligt lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård 1 kap. 2§ ska den främja att patienter skrivs ut från den slutna vården så snart som möjligt efter det att den behandlande läkaren bedömt att patienten är utskrivningsklar, Samtidigt upphävdes lag (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård. Region Stockholm har en tillfällig överenskommelse om betalningsansvar och utveckling av samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård som gäller tom den 31 december 2019. Efter detta förväntas en långsiktig överenskommelse träda i kraft. Under hösten beslutas denna i kommunerna i länet.

WebCare är det IT-stöd som för närvarande används för att informationsöverföring för att stödja samordning i samband med utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. IT-stödet är också ett ärendehanteringssystem d.v.s. systemet utgör stöd i utskrivningsprocessen i form av stöd för vårdprocessen och stöd för att kunna hantera betalningsansvaret mellan kommunen och regionen. IT-stödet används av sjukhus, öppenvård och kommunernas socialtjänst i Stockholms län. Antalet användare i IT-stödet är idag cirka 3000 och består av vårdpersonal inom slutenvård, öppenvård samt kommunernas biståndshandläggare. Psykiatrin använder inte WebCare.

Förvaltningskostnaden för nuvarande WebCare uppgår till cirka sex miljoner kronor per år. Av detta betalar kommunerna 1,5 miljoner kronor. För det nuvarande WebCare finns ett med kommunerna upprättat förvaltningsavtal. Kommunerna ersätter årligen regionen med 1,5 miljoner kronor för rätten att nyttja WebCare.

Överväganden
Utskrivningsprocesserna är en av hälso- och sjukvårdens verksamhetskritiska kärnprocesser och hanterar årligen ett stort antal individer i behov av samverkan mellan vårdgivare så väl som mellan huvudmän.

WebCare utvecklades år 2000 och är idag ett tekniskt föråldrat IT-stöd som saknar viss funktionalitet för såväl vårdprocessen, betalningsansvars-hanteringen. Samtliga vårdgrenar kan idag inte använda systemet och psykiatrin avvänder sig därför fortfarande av fax för informationsöverföring vid utskrivning. Vidare har WebCare vissa brister vad gäller GDPR-hanteringen. Förvaltningen bedömer att implementering av effektiva och patientsäkra arbetssätt i utskrivningsprocess inte fullt ut är möjlig utan ett modernare IT-stöd. Med anledning av detta bör nuvarande WebCare bytas ut och ersättas med ett nytt digitalt processtöd som kan användas av regionens vårdgivare inom samtliga vårdgrenar samt av kommunernas biståndshandläggare. Målet är också att systemet i nästa skede ska erbjudas till kommunernas utförare, särskilda boenden med flera.

Utskrivningsprocessen är svår att hantera digitalt mot bakgrund av nuvarande lagstiftning eftersom verksamheterna som ska samarbeta kring individen agerar utifrån skilda lagrum eller agerar utifrån olika nämnder i en kommun. Framtidens vårdinformationssystem (FVM) kommer när det blir infört kunna stödja processen vid vårdövergångar. Utmaningarna kring informationsdelning över huvudmannagränser kommer dock ta tid att lösa. FVM:s tidplan för att genomföra ett byte av hälso- och sjukvårdens verksamhetsstöd möjliggör inte att regionen inväntar detta system för att hantera utskrivningsprocessen. I samråd med FVM-programmet bedömer därför förvaltningen att WebCare skyndsamt bör ersättas med ett nytt informationssystem/IT-stöd för utskrivningsprocessen och att detta bör ske genom separat upphandling. Upphandlingen bör rikta sig mot de standardsystem som idag är tillgängliga på marknaden.

Projektet beräknas vara genomfört och nytt verksamhetsstöd för utskrivningsprocessen beräknas vara helt infört för samtliga intressenter under första halvåret 2021.

Hur andra regioner har löst utskrivningsprocessen

Alla regioner har tillsammans med sina kommuner någon form av IT-stöd för just utskrivningsprocessen. I Skåne har regionen och Kommunförbundet Skåne tillsammans utvecklat ett IT-stöd för gemensamma individ- och patientplaner, SIP, som kallas Mina planer. Regionen äger systemet som kommunerna betalar för att använda. Västra Götalandsregionen har genomfört en gemensam upphandling av IT-stöd för SIP. Kommunerna har lämnat fullmakt till regionen som genomfört upphandlingen. Tilldelningsbeslut har lämnats av alla parter. Idag äger

kommunerna och regionen IT-stödet gemensamt. Prator är ytterligare en lösning som används av Uppsala, Södermanland, Västernorrland, Västerbotten och Blekinge medan Gävleborg använder ett annat standardsystem. Således finns ett antal mer eller mindre standardiserade lösningar i kombination med egenutvecklade lösningar för att täcka behov av att kunna kommunicera digitalt över huvudmanna-gränserna.

Samverkan mellan regionen och kommunerna
Genom överenskommelsen Regional överenskommelse om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård i Stockholm län 2020 (Dnr 2019-1416), har regionen och kommunerna kommit överens om att Region Stockholm ska tillhandahålla ett väl fungerande informationssystem/IT-stöd som är anpassat till utskrivningsprocessen från både somatisk- och psykiatrisk slutenvård. Vidare är man överens om att IT-stödet i framtiden ska kunna utvecklas för att stödja hela processen kring samordnad individuell plan i samtliga områden (SIP). Parterna är också överens om att samverka kring IT-stöd för utskrivningsprocessen ska ske mellan kommunerna och regionen.

Samarbete kring digitaliseringens utmaningar mellan Region Stockholm och kommunerna har funnits under flera år. De senaste åren har samarbetet fördjupats och fokuserats på att främja förutsättningar för att kommunernas och regionens olika aktörer ska kunna kommunicera digitalt över huvudmannagränserna även fast det inte är anslutna till samma verksamhetsstöd. I februari 2019 ställde sig Ledningsgruppen för Samverkan inom vård- och omsorgsområdet i Stockholms län (VIS) bakom att hälso- och sjukvårdsförvaltningen tillsammans med Storsthlm arbetar vidare med att ta fram förslag kring hur vi inom länet ska samverka kring den digitalisering inom hälsa- vård och omsorg som är central för att stödja den sammanhållna vård som invånaren i Stockholms län förväntar sig. Detta uppdrag omfattar hantering av gemensam finansiering, juridik, arbetsformer och organisation ska lösas. Arbetet ska också säkerställa att organisationerna involveras så att de kan förbereda sig och bli en del av den digitala kommunikationen inom hälsa, vård och omsorg.

I avvaktan på resultatet av detta har och eftersom något nytt förvaltningsavtal inte kan ingås förrän upphandlingen av nytt IT-stöd är genomförd föreslås att det snarast upprättas tillfälliga avtal mellan Region Stockholm och länets kommuner rörande upphandling, utbildning, införande av nytt IT-stöd för utskrivningsprocessen. Samverkan mellan

regionen och kommunerna kommer även att formaliseras i en gemensam projektorganisation kring förberedelser för upphandling. Detta bygger vidare på de samverkansformer som etablerats för framtagande av riktlinjer och rutiner för utskrivning från sluten vård.

Ekonomiska konsekvenser
Kostnaderna för avsaknad av väl fungerande IT-stöd idag är stor eftersom brister i informationsöverföring försenar för patienter att lämna slutenvården när behandlande läkare bedömer att hen är utskrivningsklar. I en gemensam utredning som Region Stockholm och Storsthlm tagit fram belyses konsekvenserna av ett bristande verksamhetsstöd för utskrivningsprocessen. Rapporten skattade bl.a. effekter vad gäller frigjorda vårddygn av en effektivare utskrivningsprocess. Utredningen visar på att cirka 15 000 vårddygn kan frigöras på årsbasis om Stockholms län når de nivåer som de mest framgångsrika länen uppnår.

Vad gäller samordnade individuella planer bedömer man i utredningen att om ett bättre IT-stöd som förenklar kommunikationsmöjligheterna mellan medarbetare i olika verksamheter kring samordnad individuell planering (SIP) kan stora vinster göras.

Utredningen sammanväger direkta kostnader, mjuka värden och indirekta kostnader och gör en försiktig bedömning att merkostnaderna för nuvarande lösning med WebCare och fax uppgår till mellan 50 och 100 miljoner årligen i länet.

Kostnaden för ett standardsystem baserad på en samlad bild av uppgifter från andra län och att frågan ställts till möjliga leverantörer, uppskattas som mest kunna uppgå till cirka 15 miljoner kronor per år.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget innebär förbättrad patientsäkerhet eftersom även psykiatrins slutenvård kommer använda sig av det nya informationssystemet/IT-stödet.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård
Förslaget innebär förbättrade villkor för jämställd och jämlik vård eftersom även psykiatrins slutenvård kommer använda sig av det nya informationssystemet/IT-stödet.

Miljökonsekvenser
Förslaget bedöms inte få några miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser
Ett nytt modernt digitalt processtöd innebär minskad manuell hantering och dokumentation/administration för såväl hälso- och sjukvården som för kommunerna och dess biståndsbedömning vilket bedöms minska administration i samband med utskrivning.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Björn Eriksson, 2019-10-04